باس نىساناني جۇزەگە اسىرۋدىڭ جويقىن كۇشىن ۇيىستىردى

(باسى 1 ـ بەتتە)

بۇل — ءبىر رەتكى بورىشتى ەستە بەرىك ساقتاۋدىڭ جاڭا ساپارى —

اۆتونوميالى رايوندىق پارتكوم بارىنشا ءمان بەرىپ، شي جينپيڭنىڭ جاڭا ءداۋىر جۇڭگوشا سوتسياليزم يدەياسىن جانە جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شينجياڭدى جونگە سالۋ جالپى جوباسىن، اسىرەسە، قوعام ورنىقتىلىعى مەن بايانىدى تىنىشتىق باس نىساناسىن ۇيرەنۋدى، دايەكتەلەندىرۋدى باستان ـ اياق ساباقتاستىرىپ، ۇيرەنۋ تاربيەسىن، تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋدى، ماسەلەلەردى قاداعالاۋدى، رەتتەۋ ـ تۇزەتۋدى تياناقتاندىرۋدى ءبىر تۇلعا بويىنشا ىلگەرىلەتىپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيە مەن ورنىقتىلىق، داڭقتى ءتۇرلى قىزمەتتەردىڭ ءبىرىن ـ ءبىرى جەبەۋىنە، بىرگە جوعارىلاۋىنا مۇمكىندىك جاسادى.

بۇل — ءبىر رەتكى جان جۇيەنىڭ تەرەڭ تۇكپىرىندەگى وزىنە توڭكەرىس جاساۋ —

6688 ماسەلەنى ارنايى رەتتەۋ ـ وڭاۋ، 4300دەن استام رەتتەۋ ـ وڭاۋ شاراسى ءار دارەجەلى پارتيا ۇيىمدارىنىڭ، پارتيالى كادرلاردىڭ پىشاقتىڭ ءجۇزىن ىشكە قاراتۋداي وزىنە توڭكەرىس جاساۋ رۋحىن تولىق ايگىلەپ، رەتتەۋ ـ تۇزەتۋدىڭ ناقتى ونىمدىلىگى ارقىلى حالىقتىڭ تىلەگىنە قول جەتكىزدى.

اۋەلگى ماقساتتان اينىماي، بورىش ارقالاپ، پارتيانى تاۋىپ، تياناقتاندىرۋدى يگەردى. قالىڭ پارتيالى كادرلار اۋەلگى ماقساتتى، بورىشتى ەستە بەرىك ساقتاپ، نازارىيالىق ۇيرەنۋدە تابىس بولۋ، يدەيا ـ ساياسىدا سىننان ءوتۋ، ءىس تىندىرىپ، ناتيجە شىعارۋدا باتىلدىقپەن جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋ، حالىق ءۇشىن قىزمەت ىستەۋدە قيىن ماسەلەلەردى شەشۋ، پاك، تارتىپشىل بولۋدا ۇلگى كورسەتۋ ناقتى نىساناسىن جۇزەگە اسىرۋ اماليااتىندا جاڭا داۋىردە ورلىكپەن ىلگەرىلەۋدىڭ جويقىن كۇشىن توپتادى.

■ سەنىم نەگىزى اناعۇرلىم بەكەمدەلدى، رۋحاني كالتسي اناعۇرلىم مولايدى، يدەيالىق تىزگىن اناعۇرلىم مىقتى ۇستالدى

الا ىلگەرىلەۋدىڭ قوزعاۋشى كۇشى سەنىمنەن كەلەدى، ارەكەتتىڭ جەتەكشىسى يدەيادان كەلەدى.

شي جينپيڭنىڭ جاڭا ءداۋىر جۇڭگوشا سوتسياليزم يدەياسىن ۇيرەنۋدى، دايەكتەلەندىرۋدى نەگىزگى جەلى ەتە وتىرىپ، اۆتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ تۇراقتى مۇشەلەرى جانە ولكە دارەجەلى باسشى كادرلار باستاماشى بولىپ، الدا قاراي ءبىر قادام ۇيرەنىپ، ءبىر ساتى تەرەڭدەدى، بەلگىلەنگەن مازمۇنداردى 7 كۇن ۋاقىتپەن شوعىرلى تۇردە ۇيرەنىپ، باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ شينجياڭ قىزمەتى جونىندەگى ماڭىزدى سوزدەرى مەن ماڭىزدى نۇسقاۋلارىنىڭ رۋحىن ۇيرەنىپ، باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ ەڭ جاڭا ماڭىزدى سوزدەرى مەن ماڭىزدى ماقالالارىن دەر كەزىندە سوڭىنا تۇسە ۇيرەنىپ، ۇيرەنۋ تاربيەسىنىڭ تەرەڭدەۋىن، ساناعا ۇيالاۋىن، ناقتىلانۋىن ىلگەرىلەتتى.

جوعارى تومەنگە ۇلگى بولىپ، سانالى تۇردە ورىندادى.

رايونىمىزداعى تاراۋلار، ورىندار نازاردى نەگىزگى تاقىرىپقا، نەگىزگى جەلىگە شوعىرلاندىرىپ، شوعىرلى ۇيرەنۋ، جەكە ادامداردىڭ وزدىگىنەن ۇيرەنۋى سياقتى تاسىلدەر ارقىلى جاپپاي جۇيەلى تۇردە ۇيرەنىپ، دەر كەزىندە سوڭىنا تۇسە ۇيرەنىپ، تەرەڭ وي جۇگىرتە ۇيرەنىپ، ءىس جۇزىندىك جاعدايمەن بايلانىستىرا ۇيرەنىپ، ۇيرەنۋ، زەرتتەۋ ـ تالقىلاۋ بارىسىندا يدەيالىق تانىمنىڭ ءوسۋ بارىسىنا اينالدىرىپ، اۋەلگى ماقساتتان اينىماۋ، بورىش ارقالاۋدىڭ يدەيالىق نەگىزىن ۇزدىكسىز مىقتاپ ورناتتى. ساناققا قاراعاندا، 1 ـ تۇپتاعى ورىندار 12 مىڭ رەت ۇيرەنۋ، اۋىس ـ كۇيىس، زەرتتەۋ ـ تالقى ورىستەتكەن، اۋدان ـ باسقارما دارەجەلىدەن جوعارى پارتيالى باسشى كادرلار 73 مىڭ 300 ادام ـ رەت اۋىس ـ كۇيىس جاساپ، اسەرلەرىن اڭگىمەلەدى.

شي جينپيڭنىڭ جاڭا ءداۋىر جۇڭگوشا سوتسياليزم يدەياسىن دايەكتەلەندىرۋدى، تياناقتاندىرۋدى مىقتاپ ارقاۋ ەتىپ، جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شينجياڭدى جونگە سالۋ جالپى جوباسىن دايەكتەلەندىرىپ، تياناقتاندىرىپ، شينجياڭنىڭ ورنىقتىلىق، داڭقتى ءتۇرلى قىزمەتتەرىن جاقسى ىستەۋمەن ۇشتاستىرىپ، تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋدى، تابىستار جونىندە اۋىس ـ كۇيىس جاساۋدى ىشكەرىلەي ورىستەتىپ، ارناۋلى تاقىرىپتاعى پارتيا ساباعىن جاقسى ءوتىپ، قۇلشىنىس بەتالىسىن اناعۇرلىم ايقىندادى... 1 ـ تۇپتاعى ورىندار 10 مىڭ رەتكە جۋىق تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ ورىستەتىپ، زەرتتەۋ ـ تالقى ارقىلى 10 مىڭ 900 ماسەلەنى بايقاپ، بورشالادى، 7500دەن استام قولامتالى، قيىن ءتۇيىندى ماسەلەنى شەشتى، 3226 رەت ارناۋلى تاقىرىپتا پارتيا ساباعىن ءوتتى.

■ پارتيالىلىق تانىم اناعۇرلىم كۇشەيدى، ساياسي جاقتا اناعۇرلىم بەكەمدەلدى، ماسەلەلەرگە بەتپە ـ بەت كەلۋ اناعۇرلىم تەرەڭدەدى

اۆتونوميالى رايوندىق پارتكوم ارناۋلى تاقىرىپتاعى تاربيەنى ويداعىداي يگەرۋگە، ماسەلەلەردى قاداعالاۋدى تەرەڭ يگەرۋگە، ۇيىمدىق تۇرمىستى ناقتى تۇردە يگەرۋگە تاباندى بولىپ، نازاردى يدەياداعى ءتۇبىرلى ماسەلەلەردى شەشۋگە شوعىرلاندىرىپ، قالىڭ پارتيالى كادرلاردىڭ ءبىر رەت جاندى ساياسي تاربيە مەن قاتاڭ ساياسي شىڭدالۋدان ءوتىپ، يدەيادا شاڭ ـ توزاڭدى ۇزدىكسىز قاعىپ، ساياسي جاقتاعى بەكەمدىلىكتى شىڭاپ، يدەيالىق دەڭگەيىنىڭ ۇزدىكسىز ءوسۋىن ىلگەرىلەتتى.

60 نەشە جىل بويى ەڭبەگى مەن اتاعىن جاسىرىپ، ءومىر بويى اۋەلگى ماقساتتان اينىماي، قاسيەتىن وزگەرتپەدى... 8 ـ ايدىڭ 15 ـ كۇنى جاڭ فۋچيڭ جولداستىڭ ىزگى ىستەرىنەن بايانداما جاساۋ ءماجىلىسى ۇرىمجىدە وتكىزىلدى، ساقا قاھارماننىڭ ىستەرى تەلەۆيزور، تەلەفون ءماجىلىسى ارقىلى تيانشاننىڭ تۇستىگى مەن تەرىستىگىنە تارالىپ، قالىڭ پارتيالى كادرلاردى ءبىر رەت تەرەڭ رۋحاني سىننان جانە پارتيالىلىق تاربيەسىنەن وتكىزدى. قۇلجا قالالىق پارتكومنىڭ ورىنباسار شۋجيى، ۇيىمداستىرۋ ءبولىمىنىڭ باستىعى لي في بىلاي دەدى: "پارتيالى كادر رەتىندە جاڭ فۋچيڭ جولداستى ۇلگى ەتىپ، جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شينجياڭدى جونگە سالۋ جالپى جوباسىن دايەكتەلەندىرۋدە، تياناقتاندىرۋدا جارىققا شىققان جانىمداعى تيپتەردى ۇلگى ەتىپ، قىزمەت ورنىمدى تياناق ەتىپ، ۇلەس قوسۋعا پەيىل بولىپ، پارتيا مەن حالىق جۇكتەگەن ءداۋىردىڭ اۋىر مىندەتىن ارقالاۋىم كەرەك".

ۇرىمجى قالاسى قۇرباندار قابىرستانى، شينجياڭ بيكتۋان اسكەري تىڭ يگەرۋ مۇراجايى سياقتى قىزىل تاربيە بازالارىنا بارىپ ەكسكۋرسيا، ۇيرەنۋدە بولدى؛ "اۋەلگى ماقساتتى ۇمىتپاۋ، بورىشتى ەستە بەرىك ساقتاۋ" داعى ماڭىزداعى ۇلگىلەردى سومداپ، ۇگىتتەدى... اۆتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ تۇراقتى مۇشەلەرى باستاماشى بولىپ، تاراۋلار، ورىندار ىلەسىپ، ارناۋلى تاقىرىپتىق تاربيە ورىستەتۋ ارقىلى قالىڭ پارتيالى كادرلاردى توڭكەرىس تاريحىن ەستە بەرىك ساقتاپ، قىزىل گەندى جالعاستىرىپ، ادال، كىرشىكسىز بولۋ، جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋداي ساياسي قاسيەتتى ۇزدىكسىز شىڭداۋعا جەتەكتەدى. 1 ـ تۇپتاعى ورىندار 5830 رەت ارناۋلى تاقىرىپتىق تاربيە ورىستەتتى، 220 مىڭ 400 پارتيالى كادر (رەت) تاربيەگە يە بولدى.

ماسەلەلەرگە باتىل تۇردە دۇرىس قاراۋداي ساياسي سانالىلىقتان، پىشاقتىڭ ءجۇزىن باتىلدىقپەن ىشكە قاراتۋداي وزىنە توڭكەرىس جاساۋ رۋحىنان جازباي، باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ "تورتىبەن سالىستىرۋ"، "ءتورتتى تابۋ" تالابىنا قاتاڭ تۇردە تۇرالانىپ، ماسەلەلەردى ىشكەرىلەي تاۋىپ، ورىن تەپكەن ماسەلەلەردىڭ ءتۇپ قايناردىن ىشكەرىلەي بورشالاپ، رەتتەۋ ـ تۇزەتۋ شاراسى مەن قۇلشىنىس بەتالىسىن ايقىندادى. 1 ـ تۇپتاعى ورىندار جالپى 3736 ماسەلە ءتىزىمىن تۇزىپ، 23 مىڭنان استام ماسەلەنى تىزىمگە الدى.

"بۇقارامەن بەتپە ـ بەت، ەتەنە اۋىس ـ كۇيىس جاساۋىم از"، "قىزمەتتى ەپتەپ ـ سەپتەپ وتكىزۋدى انا ويلادىم، ۇمتىلۋ رۋحى كەم"... كوپتەگەن پارتيالى كادر "اۋەلگى ماقساتتى ۇمىتپاۋ، بورىشتى ەستە بەرىك ساقتاۋ" نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنىڭ ارناۋلى تاقىرىپتاعى دەموكراتيالىق تۇرمىس جينالىسىنىڭ "اشتى دامگە" تولعاندىرعان سەزىندى.

ماسەلەلەردى اشىق ورتاعا سالىپ، پىكىرلەردى بۇكپەسىز ورتاعا قويدى، 1 ـ تۇپتاعى نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەگە قاتىناسقان اۋدان ـ باسقارما دارەجەلىدەن جوعارى باسشىلىق القالارى جوعارى ساپالى ارناۋلى تاقىرىپتىق دەموكراتيالىق تۇرمىس جينالىسىن اشتى، جينالىستا ءتۇرلى ماسەلەلەردەن 12 مىڭى قاداعالانىپ، بەت قىزارتىپ، تەر شىعارۋ، ۋتتى ايداپ اۋرۋدى ەمدەۋ ونىمدىلىگىنە قول جەتكىزدى.

"تەرەڭ ۇيرەنىپ، ەگجەي ـ تەگجەيلى ۇعىنىپ كوكەيگە ۇيالاتىپ، ويعا توقىدىق، پىسىقتاۋ، ۇيرەنۋ كوز ايامىزدى كەڭەيتتى، زەرتتەۋ ـ تالقى، اۋىس ـ كۇيىس ۇددەسىنەن شىعىپ، جارامدى بولدى"، "كوڭىلىمىز جەلپىنىپ، يدەيامىز سىننان ءوتتى"، "ماسەلەنى شەشۋدىڭ ءادىسى كوبەيدى"... قالىڭ پارتيالى كادرلار نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەدە "ءتورت تانىم" دى اناعۇرلىم كۇشەيتىپ، وزىنە توڭكەرىس جاساۋدى تەرەڭدەتىپ، ءتارتىپ ـ قاعيدانى قاتايتىپ، پارتيانىڭ جاساماپاز نازارياسىمەن وي ـ ساناني قارۋلاندىرۋ، امالياتقا جەتەكشىلىك ەتۋ، قىزمەتتى ىلگەرىلەتۋ قابىلەتى ۇزدىكسىز جوعارىلادى.

■ كۇرەس جاساۋ رۋحى اناعۇرلىم كۇشەيدى، قيىندىقتاردان قامال الۋ تەبىنى اناعۇرلىم ارتتى، قيىن ماسەلەلەردى شەشۋ جاۋاپكەرشىلىگى اناعۇرلىم ناقتىلاندى

جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋ باسشى كادردا، ءسوز جوق، بولۋعا ءتيىستى نەگىزگى ساپا.

اۆتونوميالى رايوندىق پارتكوم نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيە ورىستەتۋدى باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ ماڭىزدى سوزدەرىنىڭ رۋحىن، ماڭىزدى نۇسقاۋلارىنىڭ، بەكىتۋلەرىنىڭ رۋحىمەن جانە پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شەشىمدەرىن، ورنالاستىرۋلارىن دايەكتەلەندىرۋمەن، تياناقتاندىرۋمەن ۇشتاستىرىپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنىڭ ناتيجەسىن جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شينجياڭدى جونگە سالۋ جالپى جوباسىن ناتيجەسىن دايەكتەلەندىرۋدە، تياناقتاندىرۋدا ايگىلەدى.

نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيە بارىسىندا، تۇتاس رايونىمىزداعى ءار دارەجەلى پارتكومدار (پارتيا باسشىلىق گرۋپپاسى) باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ شينجياڭ قىزمەتى جونىندەگى ماڭىزدى سوزدەرىنىڭ جانە ماڭىزدى نۇسقاۋلارىنىڭ رۋحىن تاعى دا ۇيرەنىپ، تاعى دا ۇعىنىپ، ولشەمگە تاعى دا تۇرالانىپ، دايەكتەلەندىرۋ، تياناقتاندىرۋ جاعدايىن تاعى دا قاداعالاپ، تاعى دا تەكسەرىپ، تاعى دا كەمەلدەندىرىپ، ءبىر ماڭىزدى كورسەتكىش، ءبىر قىدىرۋ قىزمەت شارالارى، ءبىر باستاماشى ورىن، ءبىر نەگىزگى جاۋاپتى ادام بولۋداي تياناقتاندىرۋ مەحانيزمىن اتقارىپ، تياناقتاندىرىلاتىن نىساناني، ۋاقىت شەگىن، تالابىن، جاۋاپكەرشىلىگىن ايقىنداپ، بارىندا ۇيرەنۋگە، بارىندا ورنالاستىرۋعا، بارىندا ناتيجەسى بولۋعا شىنايى كەپىلدىك ەتتى.

ورتالىق كوميتەت ورنالاستىرعان 8 جاقتاعى ارناۋلى رەتتەۋ ـ وڭاۋدى مۇقيات ويداعىداي يگەرۋمەن قاتار، اۆتونوميالى رايوندىق پارتكوم ءىس جۇزىندىكپەن ۇشتاستىرىپ، اۋىر مىندەت ارقالاپ، قيىن ماسەلەلەردى شەشۋ جاۋاپكەرشىلىگىمەن، جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شينجياڭدى جونگە سالۋ جالپى جوباسىن، اسىرەسە، قوعام ورنىقتىلىعى مەن بايانىدى تىنىشتىق باس نىساناسىن دايەكتەلەندىرۋدەگى، تياناقتاندىرۋداعى ويداعىداي بولماۋ ماسەلەسىن، كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ سالاسىنداعى شىرىكتەسۋ جانە ستيل ماسەلەسىن ىشكەرىلەي رەتتەپ، وڭاپ، باسشى كادرلاردىڭ ايگىلى، باعالى جەرگىلىكتى ونىمدەر تۇرىندەگى ەرەكشە بايلىق قاينارىنان پايدالانىپ، جەكە باستىق پايداعا كەنەلۋ ماسەلەسىن رەتتەۋ ـ وڭاۋدى ۇزدىكسىز مىقتى يگەرىپ، ەسەپ دايىتەرىن جاساۋ ۇلگىسىندە باسقارۋدى، نىساندى تۇردە ىلگەرىلەتۋدى اتقارىپ، تاباندا بايقاپ، تاباندا تۇزەتىپ، شىنايى يگەرىپ، ناقتاپ تۇزەتتى، قازىر 3796 ماسەلەنى رەتتەپ ـ وڭاپ شەشتى.

نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيە ورىستەتۋدى قوزعاۋشى كۇش ەتىپ، قوعامدىق كەلەلى جاعدايدىڭ ورنىقتىلىعىن قورعاپ، ەكونوميكانىڭ جوعارى ساپالى دامۋىن جەبەپ، ۇلتتار ىنتىماعىن بەكەمدەپ، دامىتىپ، ءدىن تاتۋلىعىن جاراسىمدىلىعىن جەبەپ، حالىق تۇرمىسىن قامتاماسىز ەتىپ جانە جاقسارتىپ، ءتۇرلى قىزمەتتەردىڭ دەڭگەيىنىڭ كوتەرىلۋىن جەبەپ، شينجياڭنىڭ قوعام ورنىقتىلىعى مەن بايانىدى تىنىشتىعىنىڭ نەگىزىن ۇزدىكسىز بەكەمدەدى.

نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيە ارقىلى قالىڭ پارتيالى كادرلاردىڭ بورىشىن وتەپ، جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋىن اناعۇرلىم كۇشەيتىپ، ىلگەرىلەتىپ، تۇتاس رايونىمىزدىڭ ورنىقتىلىق، داڭقتى ءتۇرلى قىزمەتتەرىنىڭ تىڭ ىلگەرىلەۋشىلىككە قول جەتكىزۋىن ىلگەرىلەتتى، قوعامدىق كەلەلى جاعداي ۇزدىكسىز ورنىقتى بولدى، ورنىقتىلىقتىڭ پايداسى ۇزدىكسىز جارىققا شىقتى، رەفورمانىڭ، دامۋدىڭ تەبىنى تاماشا بولدى، ساياحات كاسىبى قاۋىرت ارتۋدى ساقتادى، بيىل 1 ـ ايدان 8 ـ ايعا دەيىن شينجياڭعا ساياحاتتاپ كەلگەندەر 149 ميلليون ادام ـ رەتكە جەتىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 40.9% ارتتى.

■ حالىق ءۇشىن قىزمەت ىستەۋ تانىمى اناعۇرلىم كۇشەيدى، بۇقارانى "الاڭداتاتىن" ىستەر ازايدى، حالىق بۇقاراسىنىڭ تابىس سەزىمى اناعۇرلىم ناقتىلاندى

حالىقتىڭ تۇرعىسى — جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسىنىڭ ءتۇبىرلى ساياسي تۇرعىسى، ماركسيزمدىك ساياسي پارتيانى وزگە ساياسي پارتيادان پارىقتاندىرىپ تۇراتىن كورنەكتى بەلگىسى. حالىقتى باستاپ باقىتتى تۇرمىس جاراتۋ — پارتيامىزدىڭ استە اۋىتقىمايتىن كۇرەس نىساناسى.

اۆتونوميالى رايوندىق پارتكوم تۇراقتى مۇشەلەرى ءوز باستارىنان ونەگە كورسەتىپ، 1 ـ توپتا نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەگە قاتىناسقان ورىنداردىڭ باسشىلىق القاسى مەن قالىڭ پارتيالى كادرلاردى باستاپ باس ماقسات تانىمىن كۇشەيتىپ، حالىقتى وزەك ەتكەن دامۋ يدەياسىنا تاباندى بولىپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەگە ۇشتاستىرىپ، وقۋ ـ اعارتۋ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋ، جۇمىستاندىرۋ، قوعامدىق قامتاماسىزداندىرۋ سياقتى حالىققا پايدالى، حالىققا تيىمدىلىك جەتكىزەتىن ناقتى ىستەردى، جاقسى ىستەردى ۇزدىكسىز ويداعىداي ىستەپ، پارتيانىڭ قامقورلىعى مەن مەيىرىن ءار ۇلت بۇقاراسىنىڭ جۇرەگىنە جەتكىزدى.

اۆتونوميالى رايوندىق پارتكوم ارناۋلى ورنالاستىرۋ جاساپ، "1 + 3" حالىق ءۇشىن ناقتى ىستەردى جاقسى ىستەۋدى كورنەكتەلەندىردى، مۇنداعى "1" ياعني: قوعامدىق كەلەلى جاعدايدىڭ ۇزدىكسىز ورنىقتى بولۋىن ساقتاپ، ورنىقتىلىقتىڭ پايداسىن ۇزدىكسىز جارىققا شىعارىپ، ءار ۇلت بۇقاراسىنا الاڭسىز، بەرەكەلى ورتا ازىرلەدى. مۇنداعى "3" ياعني: جالپى حالىقتىڭ سالاماتتىعىن تەكسەرۋدىڭ ناتيجەسىنەن ويداعىداي پايدالانىپ، تۋبەركۋلەز ناۋقاستارىن قۇتقارۋ، ەمدەۋ ماسەلەسىن ويداعىداي شەشىپ، ساۋىقتىرۋ سالىستىرماسى 50.35%كە جەتتى؛ كۇشتى شوعىرلاندىرا وتىرىپ، ەندىگى قالعان اۋىر كەدەي جان سانىنىڭ كەدەيلىكتەن ارىلۋ ماسەلەسىن شەشىپ، اۋىز سۋ حاۋىپسىزدىگى مەن تۇرعىن ءۇي حاۋىپسىزدىگى ماسەلەلەرىندەگى ولقىلىقتاردى كۇش سالا تولىقتاپ، بيىل 300 مىڭ كەدەي جان سانىنىڭ اۋىز سۋ حاۋىپسىزدىگى ماسەلەسىن شەشىپ، 9355 وتباسىنىڭ تۇرعىن ءۇي حاۋىپسىزدىگى ماسەلەسىندەگى ولقىلىقتاردى تولتىرادى؛ جۇمىستاندىرۋ ارقىلى كىرىستى ارتتىرۋدى بەلسەنە ۇلعايتىپ، اۋىل ـ قىستاقتارداعى ارتىق ەڭبەككۇشتەرىن باسقا سالاعا اۋىستىرىپ جۇمىستاندىرۋدى اناعۇرلىم كۇشەيتىپ، 8 ـ ايدىڭ سوڭىنا دەيىن وڭتۇستىك شينجياڭنىڭ 4 ايماق ـ وبلىسىنداعى باسقا سالاعا اۋىستىرىلىپ جۇمىستاندىرىلعاندار ءبىر ميلليون 200 مىڭنان استام ادام ـ رەتكە جەتىپ، بىلتىرعىمەن سالىستىرعاندا 330 مىڭ ادام ـ رەت ارتىپ، بيىلعى قىزمەت مىندەتىن ارتىعىمەن ورىندادى.

حالىقتىڭ كۇتكەن تىلەگى ۇكىمەتتىڭ تالپىنۋ بەتالىسى.

نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيە ورىستەتۋ ارقىلى رايونىمىز ءوندىرىس، تۇرمىس شارت ـ جاعدايىن جاقسارتاتىن ءبىر توپ نىساندى اتقارىپ، حالىق تىلەگىنە ۇيلەسەتىن، حالىق تۇرمىسىنا تيىمدىلىك جەتكىزەتىن ءبىرسىپىرا ناقتى ىستەردى ىستەپ، ءار ۇلت بۇقاراسىنىڭ جادىندا جۇرگەن ءبىر توپ ماسەلەلەردى شەشىپ، دامۋدى حالىق تۇرمىسىن جاقسارتۋ جاعىندا تياناقتاندىرۋدى، جەرگىلىكتى ورىنعا تيىمدىلىك جەتكىزۋ جاعىندا تياناقتاندىرۋدى، ىنتىماقتى نىعايتۋ جاعىندا تياناقتاندىرۋدى ىلگەرىلەتىپ، ءار ۇلت بۇقاراسىنىڭ تابىس سەزىمىن، باقىت سەزىمىن، حاۋىپسىزدىك سەزىمىن ۇزدىكسىز كۇشەيتتى.

قونىس جاڭالاپ لوپ اۋدانىنىڭ جۇڭچياۋ شاعىن اۋماعىنا كوشىپ بارىپ ورنالاسقان ابدۋللا اتاۋوللا نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنىڭ ورىستەتىلگەندىگى جونىندە باس بارماعىن شوشايتىپ بىلاي دەدى: "وسى رەت كادرلار تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋگە كەلىپ، ءبىزدىڭ ءدوپ كەلگەن ءىس جۇزىندىك قيىنشىلىقتارىمىزدى شەشۋىمىزگە شىنايى كومەكتەستى، تاعى بىزگە دامۋ جوباسىن جاساپ بەردى، بولاشاقتاعى تۇرمىسىمىز، ءسوزسىز، بارعان سايىن جاقسارا تۇسەتىن بولادى".

■ بۇقارامەن سۇيىسپەنشىلىكتەرى اناعۇرلىم جاقىندادى، ستيلى اناعۇرلىم شىنايىلاندى، قادىرلەۋ تانىمى اناعۇرلىم كۇشەيدى

كىسىلىك كورسەتۋدە ادامگەرشىلىكتى ەستەن شىعارماۋ، بيىلىك جۇرگىزۋدە حالىقتىڭ قالاۋىنان شەتتەۋدەن جازباۋ، ۇقىق جۇرگىزگەندە قارا باسىنىڭ قامىن تىپتەن دە كۇيتتەمەۋ، تومەنگى شەكتى ساقتاۋ، قىزىل سىزىقتان اتتاماۋ، جوعارى كەرنەۋلى سىمعا سوقتىقپاۋ، بۇل كوممۋنيستەردە بولۋعا ءتيىستى ساياسي قاسيەت ءارى بيلىك جۇرگىزۋدە، ءسوزسىز، قالىپتاستىرۋعا ءتيىستى ساياسي ءمورال.

نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيە ورىستەتىلگەننەن بەرى، اۆتونوميالى رايوندىق پارتكوم ءىشىنارا جەرلەر مەن ورىنداردىڭ ورتالىقتىڭ 8 ءتۇرلى بەلگىلەمەسىن اتقارۋ جاعىندا ورىن تەۋىپ وتىرعان ماسەلەلەردى ارناۋلى رەتتەپ ـ وڭاپ، ۇنەمدىك باقىلاۋدى كۇشەيتىپ، تەكسەرۋ، ءبىر جاقتى ەتۋ تەبىنىن ارتتىرىپ، دەلو ارقىلى ەسكەرتۋ بەرۋگە، دەلو ارقىلى ءتارتىپتى قاتايتۋعا، دەلو ارقىلى عيبرات الۋعا تاباندى بولىپ، ساقتاندىرۋ تاربيەسىن كەڭ كولەمدە ورىستەتتى. 1 ـ توپتا نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيە جۇرگىزگەن ورىندار 9113 رەت ساقتاندىرۋ تاربيەسىن ورىستەتتى، بۇعان 586 مىڭ ادام ـ رەت قاتىناستى.

سونىمەن بىرگە، فورماشىلدىقتى، تورەشىلدىكتى باتىلدىقپەن رەتتەپ ـ وڭاپ، فورماشىلدىق، تورەشىلدىك ماسەلەسىن اۆتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ شارلاۋىنىڭ جانە ايماق، اۋدانداردىڭ شارلاۋ ـ تەكسەرۋىنىڭ ماڭىزدى مازمۇنىنا ەنگىزىپ، قاتاڭ تەكسەرىپ، ءبىر جاقتى ەتەدى؛ حۇجات باستىلىق پەن ءماجىلىس باستىلىقتى رەتتەۋ ـ وڭاۋعا كۇش شىعارىپ، حۇجاتتاردى ىقشامداپ، ماجىلىستەردى ازايتۋ ونىمدىلىگى جاقسى بولماعان، قىزمەتتى مۇلتىكسىز اتقارماعان رايونعا تۇتە قاراستى تاراۋلاردى تۇپتىق شاقىرىپ الىپ سويلەسەدى؛ باقىلاۋ ـ تەكسەرۋدى، تەكسەرۋدى، باعالاۋدى جانە باقىلاۋ، جاۋاپقا تارتۋدى جۇيەگە ءتۇسىرىپ، "ساۋساق ۇشىنداعى فورماشىلدىقتى" ءونىمدى جويادى.

ستيلدە بۇرىلىس جاساۋ حالىققا ءتيىمدى ناقتى ىستەردىڭ ناتيجەلى بولۋىنان بەينەلەنەدى. جاي بۇقارا ءوز تۇڭعىرەڭگىندەگى "الاڭداتاتىن" ىستەردىڭ شەشىلگەندىگىن جاپپاي سەزىندى، ۇشاق بەلەتىنە زاكاز بەرۋدەن ۇشاقتا وتىرۋعا دەيىنگى بارىس قول تەلەفوندا بىتەتىن بولدى، ءدارى ـ دارمەك الۋ، ناۋقاس ەمدەتۋ اناعۇرلىم قولايلىلاستى، "قاپالانىتىن ىستەر" شەشىلدى، ەڭ تومەنگى تۇرمىستى قامتاماسىزداندىرۋدا "قاتە قامتاماسىزداندىرىلعاندار"، "ادامگەرشىلىك رەتىندە قامتاماسىزداندىرىلعاندار"، "بايلانىسقا قاراي قامتاماسىزداندىرىلعاندار" قاتاڭ تەكسەرىلدى؛ جانعا باتاتىن "الاڭداتاتىن ىستەر" جاقسارىدى، ارتىق تيەۋدى رەتتەۋ ـ وڭاۋدى زاڭ بويىنشا اتقارىدى، جول ىستەرى قاتىناس ساقشىسى بىرلەسىپ زاڭ اتقارۋدا تىڭ وزگەرىس بولدى، قوعامدىق قامتاماسىزداندىرۋ كارتىچكاسىن اۋىستىرۋ جۇمىسى اۋىلدا بىتىرىلەتىن، تۇراقتى مۇلىك ۇقىعى كۋالىگىنە ۋادەلى قىزمەت وتەلەتىن بولدى، الۋمەتتىك جالعا بەرىلگەن ۇيلەر وتىرۋ شارتىنا تولمايتىن جالداپ الۋشىلاردان قايتارىلىپ الىندى... تيانشاننىڭ تۇستىگى مەن تەرىستىگىندە سالت تۇزەلىپ، ستيل وڭالدى، ءار ۇلت كادر ـ بۇقاراسى شىنايى جاڭا وزگەرىستەردى كوردى.

بۇقارا مىنالاردى جاپپاي اڭىس ەتتى: نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنىڭ ورىستەتىلۋى ارقىلى پارتيالى كادرلار بىزبەن ءتىپتى دە جاقىنداسا ءتۇستى، بايلانىسىمىز ءتىپتى دە كوبەيدى، بۇقارا ءۇشىن كوپتەگەن ناقتى ءىس، جاقسى ىستەر ىستەلىپ، كوپتەگەن قايشىلىقتار مەن قيىنشىلىقتار شەشىلىپ، پارتيانىڭ قامقورلىعى مەن مەيىرى كوپشىلىكتىڭ جۇرەگىنە ۇيالادى، ءبىز پارتياعا شىن جۇرەكتەن العىس ايتامىز، باس شۋجي شي جينپيڭگە العىس ايتامىز!

اۋەلگى ماقساتتان اۋىتقىماي، جاۋاپكەرشىلىكتى تىنباي باتىل ارقالاۋ كەرەك. قازىر شينجياڭنىڭ باياتاق دالاسىندا، قالىڭ پارتيالى كادرلار 1 ـ توپتاعى نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنىڭ جەتىستىكتەرىن بەكەمدەۋدە جانە تەرەڭدەتۋدە، 2 ـ توپتاعى نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنى تىڭعىلىقتى ورىستەتۋدە، شي جينپيڭنىڭ جاڭا ءداۋىر جۇڭگوشا سوتسياليزم يدەياسىن ۇيرەنۋدى، جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شينجياڭدى جونگە سالۋ جالپى جوباسى جەتىستىكتەرىن كورىكتى شينجياڭ قۇرۋ، وتان ارمانىن بىرگە جۇزەگە اسىرۋداعى قۋدىرەتتى قوزعاۋشى كۇشكە، جاندى امالياتقا اينالدىرىپ، ۇزدىك ناتيجەلەرمەن جاڭا جۇڭگو قۇرىلعاندىعىنىڭ 70 جىلدىعىن قۇتتىقتاۋدا.

دۇنيە جۇزىلىك باۋ ـ باقشا كورمەسىنىڭ "شينجياڭ كۇنى" قيمىلى باستالدى

(باسى 1 ـ بەتتە)

گۇلدەنىپ دامىعان، اسىرەسە، جاڭاشا دامۋ كوزقاراسىن دايەكتەلەندىرىپ، جۇڭگوشا سوتسياليستىك شينجياڭ قۇرعان تاماشا جاعدايى مەن مول تابىستارىن ايگىلەپ، ءتىپتى دە كوپ دوستاردى شينجياڭعا كەلۋگە، شينجياڭدى تۇسىنۋگە، شينجياڭدى سۇيۋگە شاقىرادى.

شوكرات زاكىر ارناۋ سوزىندە بىلاي دەدى: شينجياڭنىڭ جەرى كەڭ ـ باياتاق، تاۋ ـ وزەندەرى كورىكەم، كورىنىسى وزگەشە، مادەنيەتى شۇعىلالى، "ءان ـ ءبي مەكەنى"، "جەمىس ـ جيدەك مەكەنى" سياقتى تاماشا اتاعى بار. شي جينپيڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ پارمەندى باسشىلىعىندا، ءبىز جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شينجياڭدى جونگە سالۋ جالپى جوباسىن ىشكەرىلەي دايەكتەلەندىرىپ، تياناقتاندىرىپ، نازاردى قوعام ورنىقتىلىعى مەن بايانىدى تىنىشتىق باس نىساناسىنا شوعىرلاندىرىپ، جاڭاشا دامۋ ۇستانىمىن بۇلجىتپاستان دايەكتەلەندىرىپ، ەڭ قاتاڭ ەكولوگيالىق ورتانى قورعاۋ ءتۇزىمىن اتقارىپ، جاسىل دامۋدى، جوعارى ساپالى دامۋدى كۇش سالا ىلگەرىلەتىپ، اسپانى اشىق، جەرى جاسىل، سۋى تۇنىق كورىكتى شينجياڭ قۇرۋعا قۇلشىنامىز. تاياۋ جىلداردان بەرى، شينجياڭ قابىلداعان ەل ءىشى ـ سىرتىنان كەلگەن ساياحاتشىلار سانىنىڭ، ساياحاتتىق كەشەندى تۇتىنۋدىڭ جىلدام ارتۋىن جۇزەگە اسىرۋ ءبىزدىڭ شي جينپيڭنىڭ ەكولوگيالىق وركەنيەت يدەياسىن جاپپاي دايەكتەلەندىرگەنىمىزدىڭ، تياناقتاندىرعانىمىزدىڭ، كورىكتى شينجياڭ قۇرۋدى ىلگەرىلەتۋىمىزدىڭ جاندى بەينەسى جانە اماليااتى سانالادى.

شوكرات زاكىر مىنانى ءبىلدىردى: بۇگىنگى شينجياڭ اشىق، سيىسىمدى، وزىنە سەنىمدى، ءار ۇلت حالقى تىنىش ءومىر، شات ـ شادىمان تىرشىلىك كەشەتىن، ءتۇرلى ىستەر گۇلدەنىپ ـ كوركەيىپ، كۇن سايىن ەل ءىشى ـ سىرتىنداعى ءار سالا، ءار كاسىپ نازار اۋدارىپ وتىرعان ىرىستى جەرگە اينالدى. ءبىز وسى كەزەكتى دۇنيە جۇزىلىك باۋ ـ باقشا كورمەسىن تۇعىر، "شينجياڭ كۇنى" قيمىلىن ۋراي ەتىپ، ءار جاقپەن اۋىس ـ كۇيىس پەن سەلبەستىكتى اناعۇرلىم تەرەڭدەتىپ، دامۋدىڭ جاقسى شاراسىن بىرگە اقىلداسىپ، كوركەم بولاشاقتى بىرگە اشىپ، ءوزارا پايدا جەتكىزىپ، تەڭ يگىلىككە كەنەلۋدىڭ جاڭا پاراقتارىن بىرگە جازۋدى شىن نيەتىمىزبەن ءۇمىت ەتەمىز.

بەيجيڭ قالاسىنىڭ ورىنباسار قالا باستىعى لۋ يان، جۇڭگو ساۋدانى جەبەۋ قوعامىنىڭ ورىنباسار باستىعى چىن جيان ـ ان، مەملەكەتتىك ورمان شارۋاشىلىعى جانە جايىلىم مەكەمەسىنىڭ ورىنباسار باستىعى ليۋ دۇڭشىڭ جەكە ـ جەكە ارناۋ ءسوز سويلەدى. اۆتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ تۇراقتى مۇشەسى، اۆتونوميالى رايوننىڭ ورىنباسار ءتوراعاسى ەركىن تۇنياز باستاۋ سالتىن باسقاردى.

باستاۋ سالتىندا «انار گۇلى اشىلدى»، «ءبىزدىڭ شينجياڭ جاقسى جەر»، «جۇلا» سياقتى شينجياڭ سالت ـ ساناسى مەن ەرەكشەلىگىنە يە ءان ـ ءبي، مۋزيكا اسپاپتار وركەسترى جينالىسقا قاتىناسقان قوناقتارعا شينجياڭنىڭ وزگەشە تارتىمدىلىعى مەن كوپ نەگىزدى مادەنيەتىن ايگىلەپ، كورەرمەندەرگە تاماشا مادەنيەت سالتاناتىن سىيلادى.

رەسەيدىڭ، قازاقستاننىڭ جۇڭگودا تۇراتىن ەلشىلەرىنىڭ ۋاكىلدەرى، بەيجيڭ، تيانجين، حەبەي، شانشي، ىشكى موڭعۇل، نيڭشيا، چيڭحاي سياقتى ولكە، اۆتونوميالى رايون، قالالاردىڭ ساۋدانى جەبەۋ قوعامدارى مەن كاسىپورىندار ۋاكىلدەرى جانە اۆتونوميالى رايوننىڭ قاتىستى تاراۋلارىنداعى جاۋاپتى جولداستار جانە كاسىپورىن ۋاكىلدەرى باستاۋ سالتىنا قاتىناستى.